

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مریم دولت‌آبادی، ۱۳۹۶

بررسی تطبیقی عوامل رفع مسئولیت کیفری در قانون مجازات اسلامی مصوبه ۱۳۷۰ و ۱۳۹۲

در جریان رسیدگی کیفری، دفاعیات مختلفی از طرف متهم یا وکیل او امکان طرح دارند که استناد به عوامل موجهه جرم و عوامل رافع مسئولیت کیفری از جمله آنهاست. عوامل موجهه جرم به شرایطی عینی اطلاق می‌شود که به عمل مجرمانه صورتی موجهه می‌دهند یا آن را مباح می‌سازند و در مقابل، عوامل رافع مسئولیت کیفری به شرایط شخصی و ذهنی در مرتکب گفته می‌شود. که به‌رغم وقوع جرم، موجب رفع مسئولیت کیفری از فاعل آن می‌شوند. صرف‌نظر از اینکه هم عوامل موجهه و هم عوامل رافع مسئولیت کیفری، در صورت احراز، مانع مجازات متهم می‌شوند، اما از جهت قابلیت اعمال اقدامات تأمینی و تربیتی، مسئولیت مدنی متهم، دفاع در برابر متهم، قابلیت مجازات شرکا و معاونین جرم، بار اثبات و آیین دادرسی تفاوتی با هم دارند. همچنین با توجه به ترتب آثار مختلف بر عوامل موجهه جرم و عوامل رافع مسئولیت کیفری، تشخیص مصادیق مشتبه آنها، مثل اضطرار و اشتباه ضروری است. در این پژوهش، ماهیت، مصادیق مشتبه و آثار عوامل موجهه جرم و عوامل رافع مسئولیت کیفری به اختصار مورد بحث واقع شده است.

کلیدواژه‌ها: عوامل رافع مسئولیت، قانون مجازات اسلامی، عوامل موجهه جرم، جرم و جنایت

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۸۳۸۹۵۲۰۰۲

تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۰۶/۰۶

رشته‌ی تحصیلی: فقه و حقوق جزا

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محمد روحانی مقدم